

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนที่	ฎ
 บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหาในประเด็นศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 ทบทวนงานศึกษาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4
1.3.1 การขยายอำนาจรัฐในการจัดการทรัพยากร	4
1.3.2 ศักยภาพของชาวบ้านในการจัดการทรัพยากร	12
1.3.3 ความซับซ้อนของสิทธิในการจัดการทรัพยากร	22
1.4 กรอบคิดในการศึกษา	27
1.5 ขอบเขตและวิธีวิจัย	28
1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	30
1.7 ลักษณะทั่วไปของหมู่บ้านกรณีศึกษา	30
 บทที่ 2 บริบทและเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงทางด้านการจัดการระบบการผลิตและระบบนิเวศน์	32
2.1 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของชุมชนที่ศึกษา	32
2.2 การเปลี่ยนแปลงการจัดการผลิต	43
2.3 การเปลี่ยนแปลงการจัดการด้านนิเวศน์ของพื้นที่ป่า	67
2.3 สรุปท้ายบท	76
 บทที่ 3 ลักษณะความขัดแย้งในการยึดพื้นที่ป่า	77
3.1 การยึดพื้นที่ป่าเก็บตอเป็นของปัจเจกบุคคล	77

3.2 ความขัดแย้งจากการแย่งชิงอำนาจของกลุ่มผู้นำชุมชน	87
3.3 ความขัดแย้งในการตีความกฎเกณฑ์ระหว่างชาวบ้านกลุ่มต่าง ๆ	97
3.4 ช่องว่างทางอำนาจและการคงอยู่ของความขัดแย้ง	104
3.5 สรุปท้ายบท	106
บทที่ 4 ลักษณะความขัดแย้งที่เกิดจากการใช้ป่าต้นน้ำ	108
4.1 แรงกดดันในการใช้ป่าต้นน้ำ	108
4.2 ความขัดแย้งในการตีความของกลุ่มผู้นำ	116
4.3 ความขัดแย้งในการตีความกฎเกณฑ์ระหว่างชาวบ้านกลุ่มต่าง ๆ	123
4.4 การต่อรองกับรัฐและการตอกย้ำอำนาจท้องถิ่น	131
4.5 สรุปท้ายบท	137
บทที่ 5 อำนาจกับการจัดการความขัดแย้ง	139
5.1 ความขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรส่วนรวมกับช่องว่างทางอำนาจ	139
5.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนภายใต้ความขัดแย้ง	144
5.3 การปรับตัวของอำนาจท้องถิ่นใหม่ในสถานการณ์ปัจจุบัน	151
5.4 สรุปท้ายบท	154
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา	156
6.1 ข้อค้นพบที่สำคัญ	156
6.2 ข้อเสนอแนะในทางการพัฒนาสังคม	163
บรรณานุกรม	164
ประวัติผู้เขียน	168

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรของหมู่บ้านแม่หาร	44
2.2 พื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือน	47
2.3 การได้ที่ดินทางการเกษตรของหมู่บ้านจำแนกตามกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม	48
2.4 ลักษณะการถือครองที่ดินหมู่บ้านแม่หารจำแนกตามกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม	49
2.5 จำนวนและที่มาของรายได้เงินสดของครัวเรือนตามฐานะทางเศรษฐกิจ ใน ปี พ.ศ. 2540	57
2.6 การอพยพออกเพื่อเป็นแรงงานรับจ้างในปี พ.ศ. 2539-2541	58
2.7 การอพยพแรงงานกลับสู่ชุมชน และการประกอบอาชีพหลังอพยพแรงงาน ปี พ.ศ. 2539-2541	64
2.8 การเข้ายึดและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าเก็บตอง	75

สารบัญแผนที่

แผนที่	หน้า
2.1 แผนที่แสดงการจำแนกป่าชุมชน บ้านแม่หาร อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี พ.ศ. 2534-2538	68
2.2 แผนที่แสดงการจำแนกป่าชุมชน บ้านแม่หาร อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี พ.ศ. 2538-2542	72